

**ACORD 41/2020, de 16 d'abril, del Ple del
Consell de l'Audiovisual de Catalunya**

Informe preceptiu en relació amb la proposta de contracte programa de l'Ajuntament de Cambrils per a la prestació del servei públic de radiodifusió sonora (2019-2023)

El 17 de febrer de 2020 va tenir entrada al Consell de l'Audiovisual de Catalunya (en endavant, CAC) mitjançant l'EACAT (registre d'entrada núm. 26843/2020), un escrit de l'alcaldeessa de l'Ajuntament de Cambrils, en què es trametia, entre altra documentació, el contracte programa per a la prestació del servei públic audiovisual de ràdio de Cambrils per al període 2019-2023. Se'n donava trasllat a aquest Consell per tal que n'emetés l'informe preceptiu corresponent.

En relació amb els prestadors del servei públic de comunicació audiovisual, l'article 33 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya, estableix els principis d'organització i funcionament aplicats a l'àmbit local. Entre altres previsions, l'apartat 3 de l'article esmentat disposa que la proposta de contracte programa, abans que s'aprovi, s'ha de sotmetre a informació pública i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya n'ha de fer l'informe preceptiu.

Per tot el que s'ha exposat, i d'acord amb l'apartat 3 de l'article 33 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta per unanimitat el següent

ACORD

1. Aprovar l'Informe sobre la proposta del contracte programa de l'Ajuntament de Cambrils per a la prestació del servei públic de radiodifusió sonora per al període 2019-2023, que s'incorpora com a annex i part integrant d'aquest acord.
2. Notificar aquest acord a l'Ajuntament de Cambrils.

Barcelona, 16 d'abril de 2020

Roger Loppacher i Crehuet
President

Daniel Sirera Bellés
Conseller secretari

INFORME

Ref. exp.: 1-Precep-2020

Assumpte: Informe preceptiu del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre la proposta de contracte programa de l'Ajuntament de Cambrils per a la prestació del servei públic de radiodifusió sonora (2019-2023).

Fets

1r. El 17 de febrer de 2020 va tenir entrada al Consell de l'Audiovisual de Catalunya (en endavant, CAC), mitjançant l'EACAT (registre d'entrada núm. 26843/2020), un escrit de l'alcalde de l'Ajuntament de Cambrils, en què es trametia, entre altra documentació, el contracte programa per a la prestació del servei públic audiovisual de ràdio de Cambrils.¹

El contracte programa va ser aprovat inicialment pel Ple de l'Ajuntament de Cambrils en la sessió ordinària de 28 d'octubre de 2019.

Igualment, en la mateixa sessió es va aprovar sotmetre'l a informació pública mitjançant edicte al *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona* (BOPB) i publicar-lo a la seu electrònica municipal, així com sol·licitar-ne l'informe preceptiu del CAC.

2n. Com es desprèn del contracte programa aportat, la ràdio municipal, que es va posar en marxa el 28 d'abril de 1985, va emetre ininterrompudament fins a l'any 2013, en què l'ajuntament va decidir-ne el tancament, per raons econòmiques.

En aquest sentit, s'ha aportat al CAC, com a documentació complementària, còpia del decret d'Alcaldia de 13 de febrer de 2020 d'*Integració de Ràdio Cambrils en l'estructura organitzativa municipal*, en el qual es justifica la integració de l'emissora en l'estructura municipal, atesa la "impossibilitat de creació d'un nou ens públic per aplicació de la previsió establerta a la Disposició Addicional 9a. de la Llei de racionalització i

¹ El Govern de la Generalitat de Catalunya va atorgar a l'Ajuntament de Cambrils la concessió definitiva corresponent mitjançant l'Acord GOC/58/2018, de 24 de juliol (DOGC núm. 7672, de 26 de juliol).

sostenibilitat de l'administració local² fins a la finalització, a l'any 2022, de la vigència del Pla d'Ajust econòmic de l'Ajuntament».

El decret d'Alcaldia clarifica la manera en què es produeix aquesta integració, amb la finalitat de garantir les condicions de la prestació del servei, d'acord amb el que estableix l'apartat 1 de l'article 33 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (en endavant, LCA).

Així, recull els termes en què aquesta integració es realitzarà, per tal de garantir la necessària autonomia de la gestió directa i quotidiana del servei respecte dels òrgans de govern corresponents. Concretament, "[...] El director de Ràdio Cambrils i el servei/departament de Ràdio Cambrils no depèn jeràrquicament de cap regidoria delegada ni tampoc de l'Alcaldia o gabinet de comunicació en el que fa referència a les funcions periodístiques, editorials, de programació o en general de comunicació de ràdio Cambrils, funcions en les que actuarà amb total independència professional [...]".

3r. Conseqüència del que s'exposa en el fet anterior, el contracte programa recull el compromís del Ple de l'Ajuntament (clàusula 10) de tramitar la creació d'un òrgan amb personalitat jurídica pròpia per a la prestació directa del servei a partir de l'exercici 2022, data en què finalitzarà el Pla d'ajust econòmic de l'ajuntament (en aplicació de la disposició addicional 9a de la LRSAL).

Consideracions

Primera. El model de gestió i les missions de servei públic audiovisual d'àmbit local

El títol III de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (en endavant, LCA), estableix les característiques i els elements definidors de la prestació del servei públic audiovisual a Catalunya. Aquest títol regula, entre altres aspectes, la definició, l'abast i les missions de servei públic (articles 23 i 24); estableix

² Concretament, apartat 1 de la disposició addicional 9a. de la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local (LRSAL), que estableix: "1. Els convenis, acords i altres instruments de cooperació ja subscrits, en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, per l'Estat i les comunitats autònomes amb qualsevol classe d'entitats locals, que comportin qualsevol tipus de finançament destinat a sufragar l'exercici per part d'aquestes últimes de competències delegades o competències diferents de les que enumeren els articles 25 i 27 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, s'han d'adaptar al que preveu aquesta Llei a 31 de desembre de 2014. Transcorregut aquest termini sense que s'hagin adaptat queden sense efecte".

les obligacions que han de complir els prestadors públics (article 25); preveu la relació de les missions específiques de servei públic que els prestadors públics han d'oferir en els seus continguts (article 26); disposa els principis d'organització i funcionament de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (article 29) i del servei públic d'àmbit local (article 33), així com els instruments per garantir el compliment de la funció de servei públic (article 30); fixa el sistema de finançament del servei públic de comunicació audiovisual, tant el de la Generalitat –prestat per la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals– (article 31) com el d'àmbit local (article 34), i defineix i disposa l'abast i la forma de gestió del servei públic de comunicació audiovisual d'àmbit local (article 32).

D'acord amb les previsions esmentades, cal destacar que el model de servei públic audiovisual que preveu la LCA es fonamenta en l'existència de dos subjectes diferenciats formalment que subscriuen un document –contracte programa–, que ha de reflectir una previsió adequada de finançament per a la prestació del servei i ha d'incorporar, alhora, els objectius específics de servei públic que assumeixen els ens gestors. A banda del contracte programa, l'article 33 de la LCA preveu, per al servei públic d'àmbit local, que s'elabori un reglament d'organització i funcionament del servei, així com que es creï un consell de naturalesa consultiva i assessora en el qual, d'acord amb el contracte programa i el que estableixi el Reglament d'organització i funcionament, es garanteixi la participació dels grups socials i polítics més representatius dins del territori corresponent, i també de les entitats sense ànim de lucre del mateix territori (apartat 4 de l'article 33).

L'article 32 de la LCA assenyala que el servei públic de comunicació audiovisual d'àmbit local consisteix en l'oferta d'un conjunt de continguts audiovisuals orientats a la satisfacció de les necessitats democràtiques, socials, educatives i culturals dels ciutadans que integren una comunitat local, en qualitat de membres d'aquesta comunitat.

Concretament, d'acord amb el mateix article 32, cal garantir que aquest servei transmeti una informació veraç, objectiva i equilibrada, i que reculli les diverses expressions socials i culturals, així com una oferta d'entreteniment de qualitat en compliment de les missions de servei públic que estableix l'apartat 3 de l'article 26 de la LCA³ mateixa en la

³ D'acord amb aquest precepte, són missions de servei públic les següents: "a) L'impuls del coneixement i el respecte dels valors i els principis continguts en la Constitució espanyola, l'Estatut d'autonomia, el dret comunitari originari i els tractats internacionals. b) La transmissió d'una informació veraç, objectiva i

seva adaptació als interessos de les comunitats locals respectives. Així, l'element que ha de vertebrar el servei públic audiovisual d'àmbit local és l'atenció dels interessos de la comunitat concreta sobre la qual es presta el servei d'acord amb el model definit, sobre la base del principi d'autonomia local, per l'ens gestor en el Reglament d'organització i funcionament corresponent.

La concreció dels objectius específics de servei públic que assoleix cada ens gestor i la previsió del seu finançament, així com la participació dels grups socials i polítics més representatius dins del territori corresponent, s'instrumentalitza mitjançant la subscripció del contracte programa corresponent, el qual s'ha de sotmetre a informació pública dins l'àmbit territorial en què ha de tenir vigència i el CAC n'ha de fer l'informe preceptiu (apartats 3 i 4 de l'article 33 de la LCA).

equilibrada, respectuosa amb el pluralisme polític, social i cultural, i també amb l'equilibri territorial. c) La difusió de l'activitat del Parlament, dels grups parlamentaris, de les organitzacions polítiques i socials i dels agents socials de Catalunya. d) La garantia de la màxima continuïtat en la prestació del servei i de la plena cobertura del conjunt del territori. D'una manera particular, la garantia de l'accés de tots els ciutadans a les diferents prestacions integrants, en cada moment, del servei públic de comunicació audiovisual. e) La garantia que les persones amb discapacitat puguin accedir d'una manera efectiva a tots els continguts emesos. f) La promoció, el coneixement i la difusió de la llengua i la cultura catalanes, dins el marc general de la política lingüística i cultural de la Generalitat, i també de l'aranès en els termes establerts per la legislació vigent. g) La promoció activa de la convivència cívica, el desenvolupament plural i democràtic de la societat, el coneixement i el respecte a les diverses opcions i manifestacions polítiques, socials, lingüístiques, culturals i religioses presents al territori de Catalunya. En aquest context és necessari l'ús de tots els llenguatges, formats i discursos que dins el respecte i l'atenció a la diversitat i el pluralisme, permetin el diàleg, la comprensió i la cohesió entre les diverses opcions, i entre les diverses àrees del territori de Catalunya. h) La promoció activa de la igualtat entre dones i homes, que inclou la igualtat de tracte i d'oportunitats, el respecte a la diversitat i a la diferència, la integració de la perspectiva de gènere, el foment d'accions positives i l'ús d'un llenguatge no sexista. i) El reforç de la identitat nacional com un procés integrador, en evolució constant i obert a la diversitat. j) El subministrament de continguts i serveis audiovisuals dirigits als sectors més amplis i diversos de l'audiència, amb una atenció especial als col·lectius més vulnerables, tot promovent el coneixement, la influència i el prestigi del servei públic dins el marc general de l'espai català de comunicació audiovisual. k) La definició, l'aplicació i l'impuls, dins l'espai català de comunicació audiovisual, d'un model de comunicació basat en la qualitat, la diversitat en l'oferta, el foment de la innovació, el respecte dels drets dels consumidors i l'exigència ètica i professional. l) L'afavoriment de l'accés dels ciutadans de Catalunya a la formació, la difusió, el coneixement i la divulgació màxims dels principals esdeveniments polítics, socials, econòmics, científics i esportius de la societat de Catalunya i les seves arrels històriques, preservant d'una manera especial la memòria històrica i el patrimoni dels seus testimonis, i la promoció de les expressions i manifestacions culturals més diverses, particularment de les vinculades a l'ús dels mitjans audiovisuals. m) La contribució a estrènyer els vincles, mitjançant la cooperació i les activitats que li són pròpies, amb la resta de comunitats de llengua i cultura catalanes. n) La contribució al desenvolupament de les indústries culturals catalanes, especialment les audiovisuals, la promoció de la creació audiovisual i de noves formes d'expressió en aquest àmbit. o) La difusió del servei públic de comunicació audiovisual de la Generalitat més enllà del territori de Catalunya com a mecanisme de projecció exterior de la cultura, la llengua i els valors de la societat catalana mitjançant la utilització de les tecnologies més adequades a aquest efecte. p) La contribució al desenvolupament de la societat del coneixement utilitzant les diverses tecnologies i vies de difusió i els serveis interactius, desplegant nous serveis i afavorint l'apropament de l'administració pública als ciutadans".

Segona. Observacions a la proposta de contracte programa

El contracte programa, aprovat inicialment, concreta els compromisos que assumeix ràdio Cambrils per tal de donar compliment a les missions de servei públic definides en l'article 2 del Reglament d'organització i funcionament aprovat el 25 de maig de 2018 pel Ple de l'Ajuntament de Cambrils.

El contracte programa consta de dues parts diferenciades:

La **primera part** està integrada pels antecedents i per un clausulat que regeix el contracte pròpiament dit, relatiu a la naturalesa i la finalitat del contracte programa (clàusula 1), els compromisos de ràdio Cambrils (clàusula 2), els principis econòmics generals (clàusula 3), les necessitats en matèria de recursos humans (clàusula 5), la programació (clàusula 6), la vigència (clàusula 7), la comissió de seguiment del contracte (clàusula 8) i les previsions pel que fa a la possible revisió del contracte (clàusula 9), el compromís (pel motius expressats en el fet 3r. d'aquest informe) de canviar la forma de gestió (clàusula 10) i l'aprovació (clàusula 11).

La **segona part** està integrada per cinc documents annexos: objectiu del document (annex I), anàlisi del model de finançament (annex II), servei públic audiovisual: definició (annex III), quadre graella de programació (annex IV) i pressupost de l'any 2019 (totes les partides) (annex V).

Pel que fa a la **primera part** destaquem els aspectes més rellevants, als efectes d'aquest informe.

D'acord amb la clàusula 1 (*naturalesa i finalitat del contracte programa*) el servei públic de ràdio de Cambrils es gestiona de forma directa, i es duu a terme de forma indiferenciada sense organització especial i dins de l'estructura municipal. Òbviament, en aquesta forma directa de gestió no existeixen, perquè no poden existir, dues parts que subscriuguin el contracte programa. Només existeix una única part, l'Ajuntament de Cambrils. En aquest disseny, queda més desdibuixada la voluntat última del legislador de fer perdurable i “blindar” –mitjançant el contracte programa– tant la previsió de finançament per a la prestació del servei com els objectius específics de servei públic que assumeix l'ens gestor en el seu període de vigència.

Per aquest motiu, el CAC entén que en aquest context, cal atribuir una rellevància especial al que estableix el Decret d'Alcaldia sobre la integració de Ràdio Cambrils en l'estructura organitzativa municipal, de 13 de febrer d'enguany, la còpia del qual s'adjunta a aquest informe. A criteri d'aquesta institució, convindria reproduir en el *contracte programa* –en aquesta clàusula, o si s'estima més oportú, en la clàusula 5 que descriu els *recursos humans* que s'atribueixen a Ràdio Cambrils– les previsions que conté l'apartat cinquè del Decret sobre les funcions del director, al qual s'atribueix la màxima responsabilitat en la definició, elaboració i distribució dels continguts audiovisuals, i la seva independència jeràrquica respecte dels òrgans de govern.

Així mateix, als efectes de vetllar pel compliment dels compromisos que estableix el document, el CAC valora la previsió continguda a la clàusula 8 sobre el *seguiment del contracte programa* mitjançant el Consell consultiu, assessor i de control de Ràdio Cambrils i el mateix Director de Ràdio Cambrils.

Quant a la clàusula 2 (*compromisos de Ràdio Cambrils*), s'estableix que el compliment de les missions principals del servei públic de la ràdio es garanteix mitjançant la programació de l'emissora amb la utilització dels sistemes o les tecnologies que siguin més adequades, d'acord amb l'estat de l'evolució tecnològica.

En primer lloc, la clàusula 2 relaciona, de manera genèrica, les missions de servei públic que descriu la LCA, com la informació a la ciutadania (transmissió d'una informació veraç, objectiva i equilibrada, respectuosa amb el pluralisme polític, social i cultural, i també amb l'equilibri territorial, que garanteixi l'impuls del coneixement i el respecte dels valors i els principis continguts en la Constitució espanyola, l'Estatut d'autonomia, el dret comunitari originari i els tractats internacionals); la difusió de l'activitat de les organitzacions polítiques i socials i dels agents socials tant de Catalunya com del municipi; continuïtat en la prestació del servei i plena cobertura del territori; la garantia que les persones amb discapacitat puguin accedir d'una manera efectiva a tots els continguts emesos; la promoció, el coneixement i la difusió de la llengua i la cultura catalanes; la promoció activa de la convivència cívica i la pluralitat; la defensa de la dignitat i el valor de la persona humana, el respecte dels drets i llibertats i la igualtat de drets entre homes i dones; el reforç de la identitat territorial; el subministrament de continguts a la audiència més àmplia possible amb especial atenció als col·lectius més vulnerables; el desenvolupament d'un model de comunicació de qualitat i divers; l'afavoriment de l'accés dels ciutadans del municipi al coneixement dels principals

esdeveniments de Catalunya i del municipi; la cooperació amb la resta de comunitats de llengua i cultura catalanes; la contribució al desenvolupament de les indústries culturals catalanes; la contribució al desenvolupament de la societat del coneixement utilitzant les diverses tecnologies i vies de difusió i els serveis interactius, i la protecció dels joves i dels infants.

En segon lloc, reproduïx de manera més específica les missions de servei públic establertes en el Reglament d'organització i funcionament del servei (article 2), afegint-hi uns compromisos en relació amb les missions mateixes, que guarden una certa similitud amb el que el document de *Recomanacions en matèria d'organització i funcionament dels serveis públics audiovisuals d'àmbit local* –aprovat mitjançant l'Acord 160/2013, d'11 de desembre, del Ple del CAC– identifica com a *accions* per dur a terme les missions de servei públic. Aquestes missions es desenvolupen més endavant, a la clàusula 6, amb una proposta de programació que, en definitiva, equival a allò que el mateix document de Recomanacions identifica com a *objectius* de programació.

Pel que fa a la clàusula 3, relativa als *principis econòmics generals*, descriu el finançament de l'emissora, que prové del pressupost municipal, de la participació en el mercat publicitari i la gestió i explotació de suports publicitaris, i puntualitza que, per tal d'establir els compromisos econòmics per part de l'Ajuntament, s'ha tingut en compte la participació de la ràdio en un mercat limitat i reduït que condiciona la captació d'ingressos publicitaris.

Les previsions de finançament, especialment, del punt de vista de l'aportació municipal, són sensiblement diferents l'any 2019, que és l'any d'arrencada, a les que es descriuen per a la resta d'exercicis, amb una aportació municipal força reduïda que es compensa, només en part, amb la provinent dels ingressos publicitaris. El contingut d'aquesta clàusula es complementa amb l'annex V al contracte programa, en què es consigna una relació de la previsió de despeses per a l'any 2019.

Pel que fa a la resta d'exercicis, es fa una projecció aproximada de les despeses a partir de l'any 2019, i una previsió global dels ingressos en concepte de publicitat. És obvi, que l'any de posada en funcionament del servei es fa difícil precisar amb detall un esbós de finançament, especialment de llarga durada (fins a l'any 2023). Tot i així, és desitjable que en una propera formulació del contracte programa s'estableixi una proposta

d'ingressos i despeses més acurada que permeti valorar, de manera adequada, la suficiència del finançament previst als objectius de programació que es pretenen assolir.

A aquests efectes, cal recordar el contingut de la Recomanació 3.4. del document de *Recomanacions en matèria d'organització i funcionament dels serveis públics audiovisuals d'àmbit local*, que reproduïm a continuació: "Pel que fa a les previsions de finançament del servei, es recorda que cal que el contracte programa identifiqui clarament, amb les especificacions oportunes, les necessitats d'ingressos i de despeses necessàries desglossades, per cada una de les anualitats de vigència del contracte programa, que permetin dur a terme els objectius establerts en el contracte programa per a la prestació del serveis de comunicació audiovisual".

La clàusula 6, sobre la *programació de Ràdio Cambrils*, desenvolupa, com dèiem més amunt, les missions de servei públic establertes al Reglament d'organització i funcionament del servei i estableix directament una proposta de programació en consonància amb la graella de programació que incorpora el capítol IV del document annex.

Pel que fa a la *vigència* –clàusula 7– s'estableix pel període comprès entre el desembre del 2019 i el desembre del 2023, i es podrà prorrogar d'any en any, fins a un límit de quatre anualitats.

La clàusula 8, sobre el *seguiment del contracte programa*, és especialment significativa atesa la forma d'integració de Ràdio Cambrils en l'estructura organitzativa municipal. Estableix que el seguiment del contracte programa correspon al Consell Consultiu, Assessor i de Control de Ràdio Cambrils i al director/a.

La mateixa clàusula preveu la composició del Consell Consultiu, Assessor i de Control de Ràdio Cambrils, que estarà integrat pel president/a (l'alcalde/essa o regidor/a en qui delegui) i un/a secretari/ària que serà el/la de la corporació o funcionari/ària en qui delegui, corresponent al Ple nomenar la resta de membres del Consell entre representants municipals, del teixit associatiu i professionals de la comunicació.

D'altra banda, s'estableix que el de la ràdio assistirà a les reunions del Consell amb veu, però sense vot.

Finalment, la clàusula 10 és la que estableix el compromís de tramitar la creació d'un organisme amb personalitat jurídica pròpia per a la prestació directa del servei a partir de l'exercici 2022.

Quant a la **segona part** està formada per 5 documents que s'adjunten al contracte com a annexos.

Aquesta segona part del document és, amb caràcter general, un recordatori legal i doctrinal sobre la comunicació audiovisual que reproduïx els reptes i les perspectives de futur del sector audiovisual, des d'una òptica nacional i internacional.

L'annex I estableix de forma sintètica l'objectiu del document: "efectuar una anàlisi del model de finançament dels mitjans de comunicació públics que preveu la Unió Europea i les legislacions espanyola i catalana amb vistes a tenir un context que justifica l'aplicació dels principis que inspiren el model de Ràdio Cambrils defensat en aquest contracte programa".

L'annex II analitza el model de finançament i descriu el context internacional i europeu que fonamenta la necessitat de finançament dels mitjans de comunicació públics en relació amb la seva funció social i cultural.

L'annex III realitza una exposició descriptiva del marc normatiu espanyol i català que és d'aplicació al servei públic audiovisual.

Finalment, quant als dos documents restants, l'annex IV incorpora una graella de programació que és l'expressió dels objectius de programació que Ràdio Cambrils pretén assolir, vistes la descripció de les missions de servei públic i els compromisos (*accions*) descrits en les clàusules 2 i 6 d'aquest contracte programa, mentre que a l'annex V s'hi consigna una relació de la previsió de despeses per a l'any 2019.

Conclusió

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet un informe, amb caràcter preceptiu, sobre el contingut de la proposta de contracte programa per a la prestació del servei públic audiovisual de la ràdio municipal de l'Ajuntament de Cambrils, corresponent al període 2019-2023, de conformitat amb les consideracions formulades més amunt.

Barcelona, 14 d'abril de 2020